

# Metsäalan strateginen muutos ja strateginen ohjelma

Juha Ojala



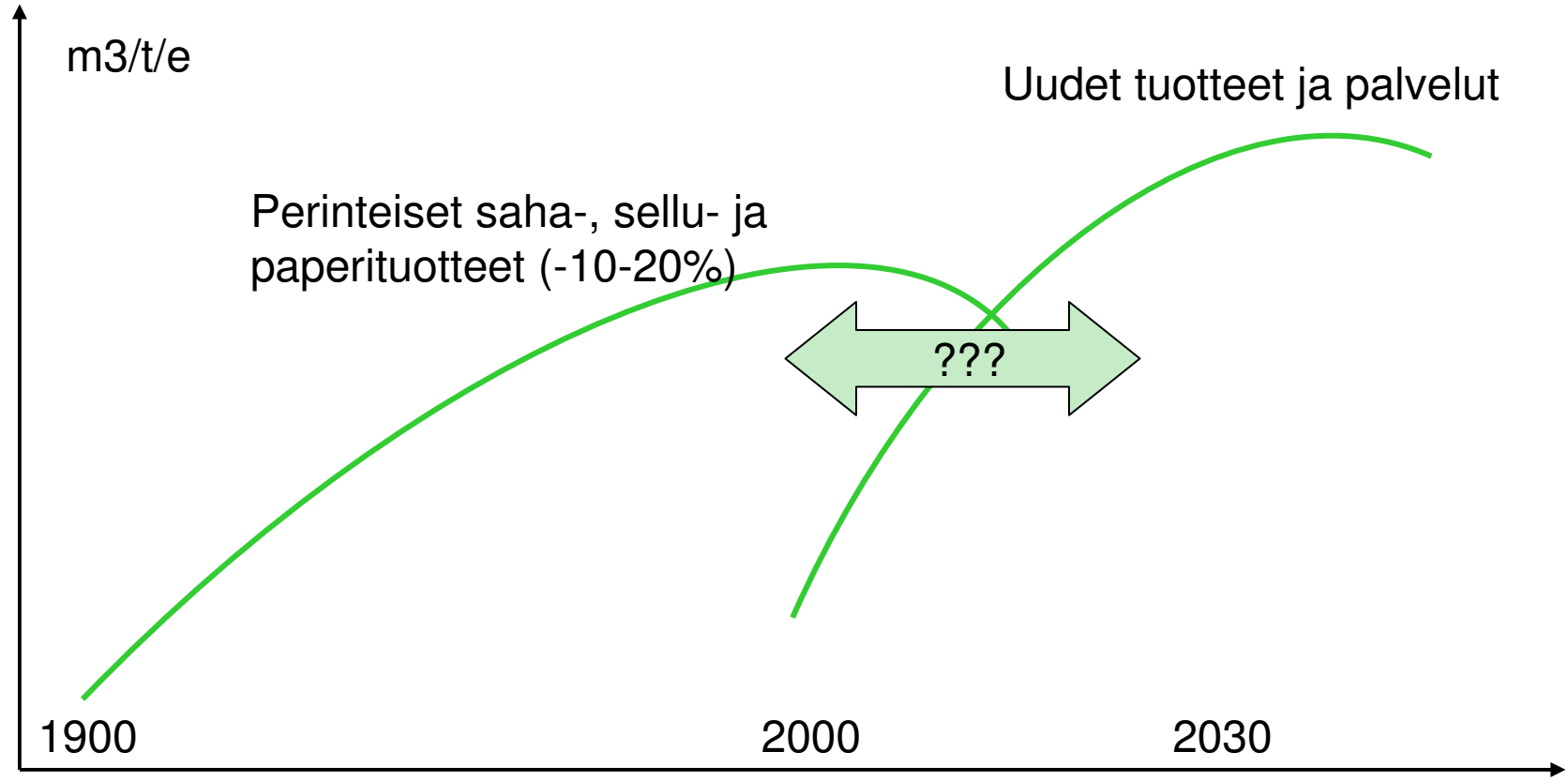
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ  
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET  
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

## Metsäalan strategisen ohjelman taustaa:

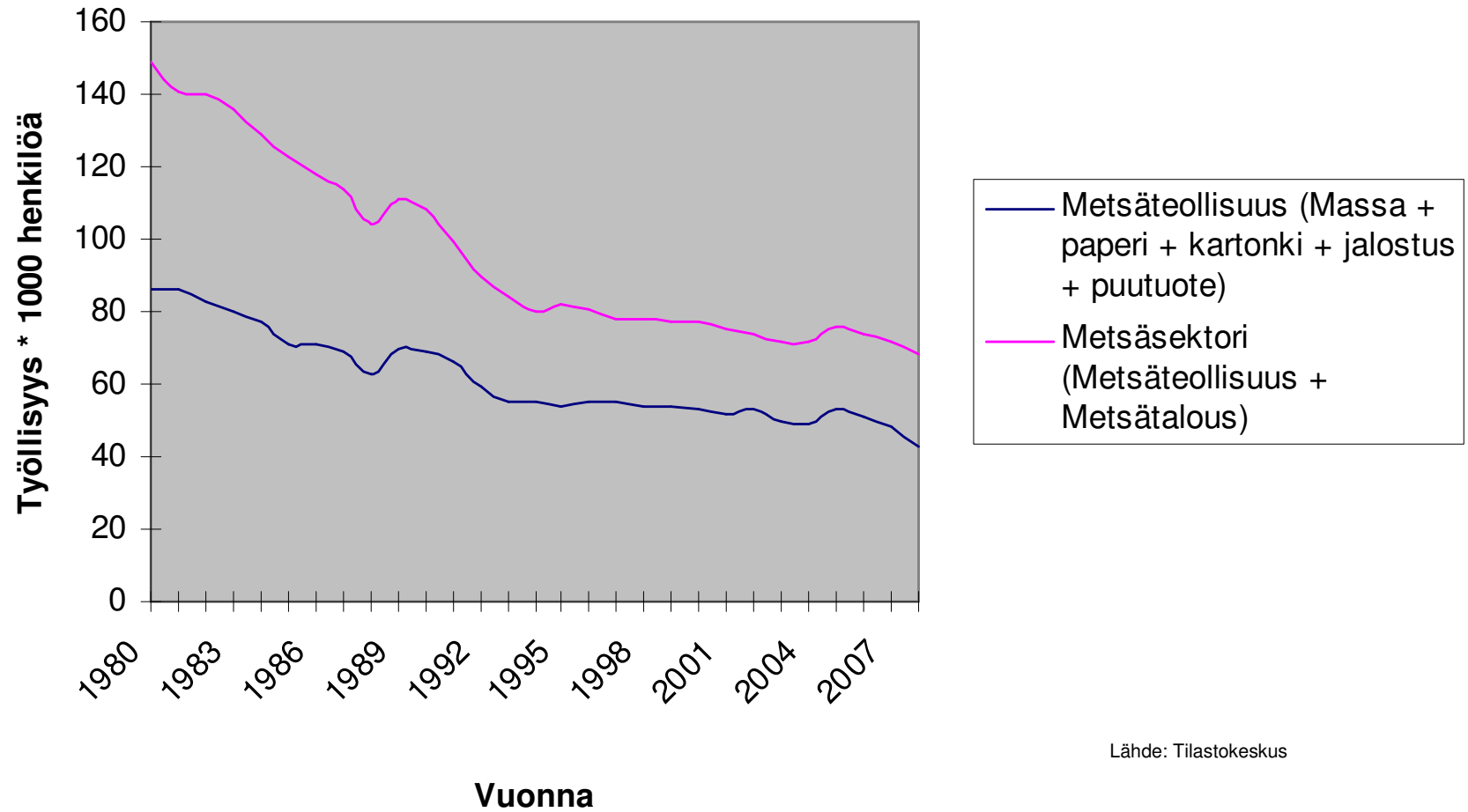
- **Metsätalous ja metsä- ja puutuoteteollisuus työllistää edelleen suoraan noin 85 000 suomalaista ja koko metsäklusteri työllistää n. 200 000 työntekijää.**
  - **Maamme tavaraviennin arvosta n. 20% metsäteollisuudesta (v.2007 12,7 mrd €).**
  - **Bioenergian tuotannosta valtaosa metsäteollisuuden tuotantoon sitoutunutta.**
  - **Metsäteollisuuden strategiat ovat muuttuneet merkittävästi 2000 –luvulla: panostuksia uusien tuotteiden ja teknologioiden kehittämiseen.**
  - **Puutuotetoimialalla on merkittäviä mahdollisuuksia uuden liiketoiminnan kehittämiseen**
- ⇒ **Metsäsektori on edelleen hyvin tärkeä hyvinvoinnin lähde Suomelle.**
- **Eräiden paperituotteiden kysyntä on hiipumassa päämarkkinoilla.**
  - **Koko toimialan yritysten kannattavuus on heikentynyt 2000-luvulla.**
  - **Kapasiteettia on merkittävästi purettu kotimaassa v. 2005-2009 sellu-, paperi- (10-20 %) ja sahateteollisuudessa (<10 %) ”ensimmäistä kertaa Suomen metsäteollisuuden historiassa” – eikä uusinvestointeja ole tiedossa**



# Metsä- ja puutuoteteollisuus Suomessa?



# METSÄSEKTORI JA METSÄTEOLLISUUS



# Metsäalan uhat ja mahdollisuudet

## UHAT:

- ✓ Korvaavat tuotteet: eräiden paperilaatujen kulutuksen väheneminen Euroopassa
- ✓ Kilpailukenttä: kysyntää ja tarjontaa tasapainotetaan hintakilpailulla -> kannattavuuskriisi
- ✓ Asiakkaiden vaikutusvalta ja neuvotteluvoima markkinoilla kasvanut
- ✓ Kotimaan toimintaympäristön kilpailukyky
- Tuotanto Suomessa: missä tuotetaan perinteiset ja uudet tuotteet
- ✓ Uusien liiketoimintamallien puute ja innovatiivisuustaso

## MAHDOLLISUUDET:

- ✓ Monipuolinen ja runsas, kestävästi tuotettu hiiltä sitova raaka-ainepohja
- ✓ Yritystoiminnan dynamiikka ja koko arvoketjun kannattavuuden parantaminen
- ✓ Puutuotealan markkinoiden odotettu kasvu
- ✓ Puun käyttö energian tuotantoon
- ✓ Uudet liiketoimintamallit metsätaloudessa ja metsä- ja puutuoteteollisuudessa
- ✓ Palveluliiketoiminnan kehittäminen - tavarantoiminnan myynnistä ratkaisujen myyntiin
- ✓ Toimiva infrastruktuuri



## **Metsäalan strategisen ohjelman tavoitteet:**

**MSO:n tavoitteena on:**

- **ennakoida ja seurata metsäalan rakennemuutosta,**
- **koordinoida metsäteollisuuden ja metsäsektorin toimintaedellytystyöryhmän (ns. Ahon työryhmän) esitysten toimeenpanoa ja**
- **tehdä tarvittaessa uusia aloitteita metsäalan kehittämiseksi.**

**Ohjelma käynnistää ja toteuttaa metsäalan strategisia tavoitteita tukevia muutosprosesseja, jotka kehittävät toimialaa sekä sitä koskevaa lainsäädäntöä, hallintoa ja toimintaedellytyksiä.**

**Osa hankkeiden tavoitteista on yhteisiä Kansallisen metsäohjelma 2015 hankkeiden kanssa ja MSO täydentää sekä tukee KMO 2015:n toimeenpanoa.**

**Keskeiset metsäalan toimijat mukana MSO:n johto- ja työryhmissä.**

**Ohjelma raportoi talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle.**



# METSÄALAN STRATEGISET TAVOITTEET

Kansallinen metsäohjelma  
Metsä- ja puutuoteteollisuuden strategiat  
Ahon työryhmän toimenpide-ehdotukset

Yhteiset tavoitteet

MMM

Metsäpolitiikka

TEM

Elinkeino-, työllisyys- ja  
energiapolitiikka

YM

Ympäristön ja  
luonnonsuojelu,  
rakentaminen

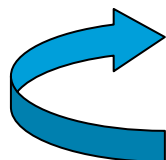
Muut ministeriöt – VM, OPM, UM, LVM



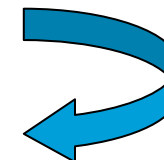
TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ  
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET  
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

# METSÄALAN STRATEGINEN OHJELMA (MSO)

Organisointi



Talouspoliittinen ministerivaliokunta



ELINKEINOMINISTERI MAURI PEKKARINEN

## MSO JOHTORYHMÄ - ohjelman johtoryhmä

puheenjohtajana ministeri Mauri Pekkarinen,  
varapuheenjohtajana maa- ja metsätalousministeri Sirkka-Liisa Anttila  
(TEM-konsernin edustajat, muut avainministeriöt, MTK ja Metsäteollisuus ry.,  
työmarkkinajärjestöt, muut metsä- ja ympäristöalan sidosryhmät ja vaikuttajat)

## TEM SO – sisäinen johtoryhmä

- organisointi ja toteuttaminen, TEM-konsernin edustajat

Strateginen johtaja Juha Ojala – TEM-tiimi:  
Reima Sutinen, Anne Jatila-Jokinen, Timo Syrjänen

Asiantuntijatukiryhmä

Avainhenkilötyöryhmät

Avainhenkilötyöryhmät

Avainhenkilötyöryhmät

Avainhenkilötyöryhmät



TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ  
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET  
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

MSO Juha Ojala

## **Metsäalan strategisen ohjelman painopisteet:**

- 1. Metsätalouden ja metsä- ja puutuoteteollisuuden kotimaisen tuotannon kilpailukyvyn varmistaminen**
- 2. Metsäalan yritysten toimintamahdollisuuksien kehittäminen**
- 3. Puumarkkinoiden toimivuuden kehittäminen**
- 4. Puuperäisen energian tuotannon laajentaminen**
- 5. Puun käytön ja puurakentamisen edistäminen**
- 6. Tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä ennakointi**

**Lisäksi MSO koordinoi ja raportoi metsäsektorin kehittämistyön etenemisestä talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjauksen mukaisesti.**



## MSO:n painopisteet ja toimenpiteet:

### 1. Metsätalouden ja metsä- ja puutuoteteollisuuden kotimaisen tuotannon kilpailukyvn varmistaminen

- Objektiiivinen selvitys metsäalan kilpailukyvn eri muuttujien osalta kotimaassa ja sen perusteella selkeät toimenpide-ehdotukset (TEM) nopealla aikavälillä
- Selvitys metsäteollisuuden liikenneinvestoinneista siten, että sen tulokset ovat käytettävissä v. 2011 hallitusohjelmaa laadittaessa (LVM)

### 2. Metsäalan yritysten toimintamahdollisuuksien kehittäminen

- Selvitystyö metsään kytkeytyvien liiketoimintojen kehittämiseksi ja alan yrittäjien toimintaedellytysten parantamiseksi. Ensimmäiset toimenpide-ehdotukset tuodaan käsittelyyn elo-syyskuussa 2009 (TEM)
- Uusien innovaatioiden ja liiketoimintamallien sekä rahoituksen kehittämissuhteet metsä- ja puutuoteteollisuudessa, mm. yrityskiihdyttämö (TEM)
- Metsätilakoon suurentaminen metsätalousyrittämisen edistämiseksi (MMM käynnistänyt selvitystyön)

### 3. Puumarkkinoiden toimivuus

- Puumarkkinoiden toiminnasta teetetään ulkopuolinen selvitys ja kansainvälinen benchmarking, jonka perusteella ministeriö tekee toimenpide-ehdotukset puumarkkinan toimivuuden ja ennustettavuuden parantamiseksi. Toteutetaan v. 2009 aikana (TEM).



## **MSO:n painopisteet ja toimenpiteet:**

### **4. Puuperäisen energian tuotannon laajentaminen**

- Toimenpide-ehdotukset metsähakkeen markkinoilletulon ja energiapuun korjuun ja kuljetusten työvoima- ja kalustokysymysten ratkaisemiseksi (TEM, MMM)
- Metsähakkeen korjuu- ja kuljetusteknologian kehittäminen (TEM, MMM)

### **5. Puun käytön ja puurakentamisen edistäminen**

- PuuSuomi – verkostohankkeen jatkaminen haastavilla tavoitteilla (TEM)
- Puutuoteteollisuuden kilpailukykyohjelman toteuttaminen yhteistyössä puutuotetoimialan kanssa (TEM osallistuu) ”Puutuoteteollisuuden kansainvälisen liiketoiminnan kehittämisohjelma”
- Puuraaka-aineiden tasapuolisen kohtelun varmistaminen julkisten hankintojen ohjeistuksessa (TEM)
- Puun käytön ja puurakentamisen edistäminen rakentamismääräyksissä ja – standardeissa (YM, TEM)
- TEM –konsernin kansainvälisen verkoston tehokas hyödyntäminen erityisesti puutuotealan liiketoiminnan kehittämiseksi (TEM)

### **6. Tutkimus- ja kehittämistoiminta sekä ennakointi**

- Julkista rahoitustukea ohjataan pilottihankkeisiin (TEM)
- Ennakointi organisoidaan osaksi metsäalan kehittämistä (MMM, TEM)



## Strategiakartta - Metsäalan yhteiset tavoitteet:

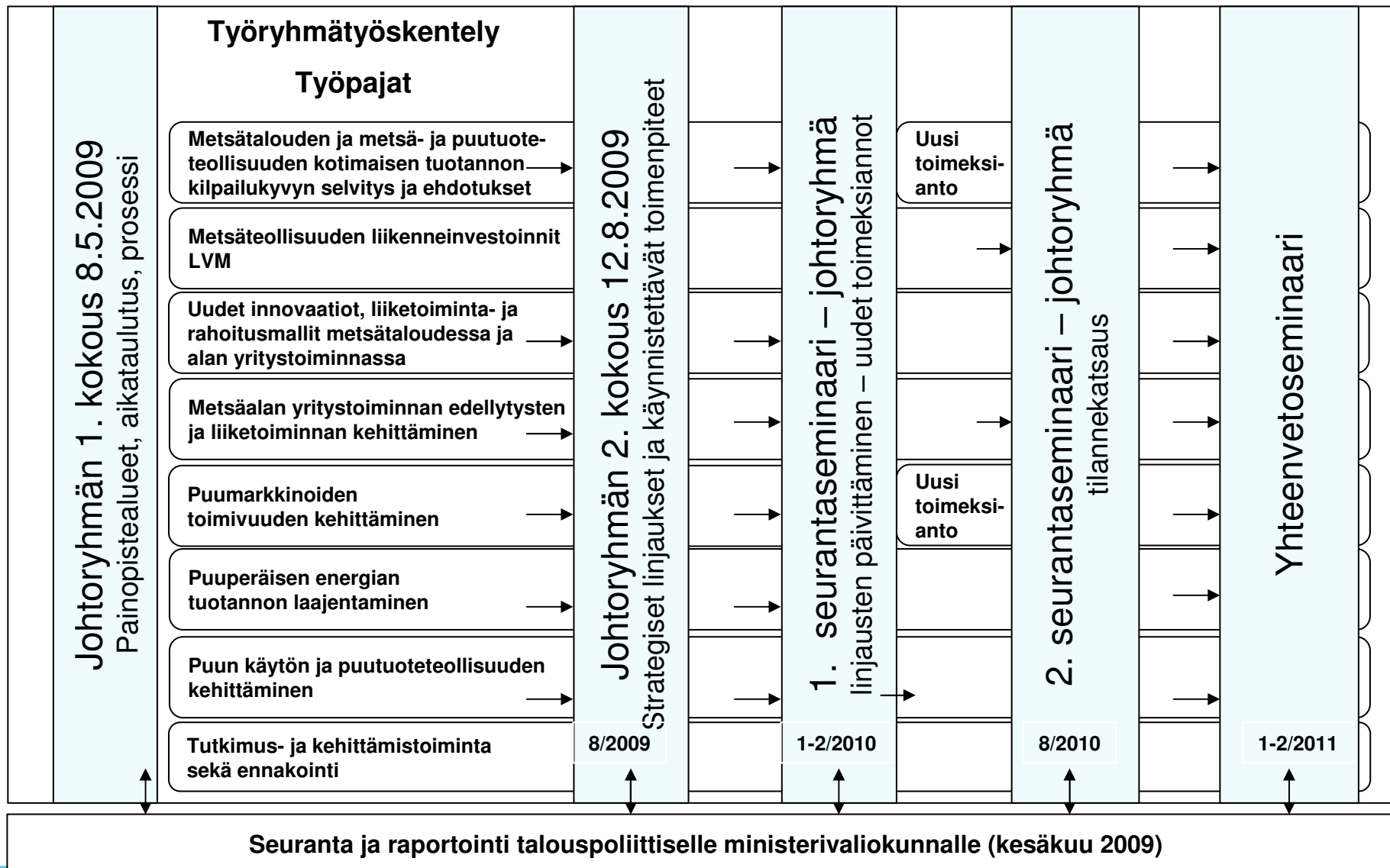
Kannattava metsätalous ja metsä- ja puutuoteteollisuus –

Klusterin tuotannon arvo kaksinkertaistuu v. 2030 mennessä -

Lisää hyvinvointia monimuotoisista metsistä – kotimaisen puun käyttö lisääntyy



# METSÄALAN STRATEGINEN OHJELMA (MSO)



KIITOS

[juha.ojala@tem.fi](mailto:juha.ojala@tem.fi)



TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ  
ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIET  
MINISTRY OF EMPLOYMENT AND THE ECONOMY

MSO Juha Ojala